Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2025/1799

9.9.2025

UITVOERINGSBESLUIT (EU) 2025/1799 VAN DE RAAD

van 8 augustus 2025

tot vaststelling dat op bevredigende wijze is voldaan aan de voorwaarden voor de betaling van de vierde tranche van de steun via leningen uit hoofde van het Oekraïneplan in het kader van de faciliteit voor Oekraïne

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne ([1]), en met name artikel 26, lid 4,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

1) Pijler I van de faciliteit voor Oekraïne (de "faciliteit") stelt financiële steun van maximaal 38 270 000 000 EUR ter beschikking aan Oekraïne voor de periode 2024-2027 in de vorm van niet-terugbetaalbare steun en een lening. De financiering in het kader van pijler I wordt voornamelijk toegewezen op basis van het Oekraïneplan van de faciliteit voor Oekraïne (het "plan"). Het plan bevat de hervormings- en investeringsagenda van Oekraïne en de kwalitatieve en kwantitatieve stappen die verband houden met financiering in het kader van pijler I van de faciliteit.

2) Op grond van artikel 19 van Verordening (EU) 2024/792 heeft de Raad Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 ([2]) betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan vastgesteld. Het tijdschema voor de monitoring en uitvoering van het plan, met inbegrip van de kwalitatieve en kwantitatieve stappen in verband met de financiering in het kader van pijler I van de faciliteit, is opgenomen in de bijlage bij dat besluit.

3) Het totale bedrag aan financiële middelen dat bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 beschikbaar wordt gesteld voor het plan, beloopt 32 270 000 000 EUR, waarvan 5 270 000 000 EUR in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun en maximaal 27 000 000 000 EUR in de vorm van een lening.

4) Overeenkomstig de artikelen 24 en 25 van Verordening (EU) 2024/792 is 6 000 000 000 EUR aan Oekraïne uitbetaald als uitzonderlijke overbruggingsfinanciering en 1 890 000 000 EUR in de vorm van een voorfinanciering die overeenkomt met een voorschot van 7 % van de steun via leningen waarvoor Oekraïne uit hoofde van het plan in aanmerking komt.

5) Overeenkomstig artikel 26, lid 4, van Verordening (EU) 2024/792 is in de eerste drie tranches uit hoofde van het plan 11 939 263 363 EUR aan Oekraïne uitbetaald, waarvan 3 400 000 000 EUR in de vorm van niet-terugbetaalbare financiële steun en 8 307 021 428 EUR in de vorm van een lening. Overeenkomstig de op grond van artikel 22 van Verordening (EU) 2024/792 gesloten leningsovereenkomst tussen de Unie en Oekraïne is een bedrag van 625 259 677 EUR van de eerste drie tranches gebruikt om de voorfinanciering van de lening te vereffenen.

6) Overeenkomstig artikel 26, lid 2, van Verordening (EU) 2024/792 heeft Oekraïne op 6 juni 2025 een naar behoren gemotiveerd verzoek ingediend tot betaling van een deel van de vierde tranche van de steun via leningen, ten bedrage van 3 286 218 317 EUR. Het verzoek ging vergezeld van een reeks documenten waaruit blijkt dat 13 kwantitatieve en kwalitatieve stappen op bevredigende wijze zijn uitgevoerd, alsmede alle andere documenten die vereist zijn uit hoofde van artikel 12 van de kaderovereenkomst, artikel 5 van de financieringsovereenkomst en artikel 6 van de leningsovereenkomst tussen de Unie en Oekraïne op grond van respectievelijk de artikelen 9, 10 en 22 van Verordening (EU) 2024/792.

([1]) PB L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.
([2]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj).

7) De 13 stappen hebben betrekking op verschillende hervormingen die in het plan zijn uiteengezet in het kader van de hoofdstukken over de hervorming van het openbaar bestuur, het beheer van overheidsactiva, menselijk kapitaal, decentralisatie en regionaal beleid, de agrovoedingssector, het beheer van kritieke grondstoffen, de digitale transformatie en groene transitie en milieubescherming. Wetgeving over de bezoldiging van ambtenaren, voorschools onderwijs, openbare raadplegingen over overheidsbeleid, versterking van de cyberbeveiligingscapaciteit van de nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur en over het nationale klimaatbeleid is in werking getreden. Een strategie voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur alsmede een actieplan voor de digitalisering van overheidsdiensten tot 2026 en een actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten zijn vastgesteld. Oekraïne heeft ook een routekaart vastgesteld voor de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienst-verplichtingen, een langetermijnplan voor het irrigatiesysteem en een herzien plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum. Er is ook een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers opgezet.

8) Overeenkomstig artikel 26, lid 3, van Verordening (EU) 2024/792 heeft de Commissie het verzoek van Oekraïne in detail onderzocht en heeft zij een positieve beoordeling afgegeven over de bevredigende uitvoering van 13 van de 16 stappen die vereist zijn voor de vierde tranche, zoals gespecificeerd in de bijlage bij dit besluit. Die positieve beoordeling is gedaan in de context van de uitvoering van het plan. Een verdere aanpassing aan het *acquis* van de Unie zal worden vergemakkelijkt door middel van het EU-toetredingsproces.

(9) De maatregelen met betrekking tot de stappen waarvoor Oekraïne in de voorgaande tranches van het plan bevredigende uitvoering had bereikt, zijn niet door Oekraïne teruggedraaid.

10) De Commissie heeft ook geoordeeld dat Oekraïne nog steeds voldoet aan de in artikel 5 van Verordening (EU) 2024/792 vastgestelde voorwaarde voor steun van de Unie. Oekraïne blijft met name doeltreffende democratische mechanismen in stand houden en eerbiedigen, waaronder een parlementair meerpartijenstelsel en de rechtsstaat, en het blijft de eerbiediging van de mensenrechten garanderen, met inbegrip van de rechten van personen die tot minderheden behoren.

11) Daarom moet in dit besluit worden vastgesteld dat op bevredigende wijze is voldaan aan de desbetreffende voorwaarden voor de betaling van de vierde tranche voor wat betreft 13 van de 16 stappen uit hoofde van het plan.

12) Gezien de moeilijke begrotingssituatie van Oekraïne is het van het grootste belang dat de middelen zo snel mogelijk worden uitbetaald. Gezien de urgentie van de situatie en met het oog op de bespoediging van het proces moet dit besluit in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* en moet het van toepassing zijn vanaf de datum waarop het wordt vastgesteld,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Er wordt vastgesteld dat op bevredigende wijze is voldaan aan de desbetreffende voorwaarden voor de gedeeltelijke betaling van de vierde tranche van de steun via leningen van 3 286 218 317 EUR, in overeenstemming met de door de Commissie overeenkomstig artikel 26 van Verordening (EU) 2024/792 verstrekte beoordeling, die aan dit besluit is gehecht.

Artikel 2

Dit besluit treedt in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Het is van toepassing vanaf de datum van de vaststelling ervan.

Gedaan te Brussel, 8 augustus 2025.

Voor de Raad

De voorzitter

M. BJERRE

BIJLAGE

Beoordeling of de stappen in verband met de vierde tranche van het Oekraïneplan op bevredigende wijze zijn uitgevoerd

SAMENVATTING

Overeenkomstig artikel 26 van Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad heeft Oekraïne op 6 juni 2025 een verzoek ingediend om een gedeeltelijke betaling van de vierde tranche uit hoofde van het Oekraïneplan ([1]). Ter staving van het betalingsverzoek heeft Oekraïne aangetoond dat 13 stappen op bevredigende wijze zijn uitgevoerd, overeenkomstig de bijlage bij Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad ([2]).

Op basis van de door Oekraïne verstrekte informatie wordt aangenomen dat er op bevredigende wijze is voldaan aan de 13 stappen.

Als onderdeel van **hoofdstuk 1** over de hervorming van het openbaar bestuur is de wetgeving inzake de hervorming van het beloningssysteem voor ambtenaren in werking getreden.

Als onderdeel van **hoofdstuk 6** over het beheer van overheidsactiva is de routekaart voor de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen vastgesteld.

Als onderdeel van **hoofdstuk 7** over menselijk kapitaal is de wetgeving over voorschools onderwijs in werking getreden en is de strategie inzake de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur vastgesteld.

Als onderdeel van **hoofdstuk 9** over decentralisatie en regionaal beleid is de wetgeving over openbare raadplegingen over overheidsbeleid in werking getreden.

Als onderdeel van **hoofdstuk 12** over de agrovoedingssector is een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen opgezet en in gebruik genomen en is het langetermijnplan voor het irrigatiesysteem vastgesteld.

Als onderdeel van **hoofdstuk 13** over het beheer van kritieke grondstoffen is een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers opgezet en in werking gesteld.

Als onderdeel van **hoofdstuk 14** over de digitale transformatie is de wetgeving over het versterken van de cyberbeveiliging in werking getreden en zijn de actieplannen voor het gebruik van radiospectrum en over de digitalisering van overheidsdiensten vastgesteld.

Als onderdeel van **hoofdstuk 15** over de groene transitie en milieubescherming is de wetgeving over het nationale klimaatbeleid in werking getreden en is het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten vastgesteld.

([1]) Verordening (EU) 2024/792 van het Europees Parlement en de Raad van 29 februari 2024 tot instelling van de faciliteit voor Oekraïne (PB L 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([2]) Uitvoeringsbesluit (EU) 2024/1447 van de Raad van 14 mei 2024 betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het Oekraïneplan (PB L, 2024/1447, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/1447/oj). Bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CONSIL%3AST_9492_2024_ADD_1&qid=1716536456361.

Stap 1.1

Naam van de stap: Inwerkingtreding van de wetswijzigingen van de hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren
Betrokken hervorming/investering: Hervorming 1. Hervorming van het bezoldigingssysteem voor ambtenaren
Gefinancierd met: Leningen
Achtergrond De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 1.1 is: "*Inwerkingtreding van wetgeving (met inbegrip van de vaststelling van de noodzakelijke secundaire rechts- en normatieve handelingen) die voldoet aan de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur. De wetgeving is gericht op de volgende hoofdgebieden:* — *invoering van beloning op basis van de functionele indeling van betrekkingen;* — *een duidelijke opdeling van lonen in een vast of gewaarborgd deel (niet minder dan 70 % op jaarbasis) en een variabel deel (niet meer dan 30 % op jaarbasis);* — *vermindering van de anciënniteitstoeslag van 50 % tot 30 %.*" Stap 1.1 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 1 van hoofdstuk 1 (hervorming van het openbaar bestuur).
Verstrekt bewijsmateriaal 1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad; 2) een kopie van de Oekraïense wet nr. 4282-IX van 4 juni 2025 "*houdende wijzigingen van bepaalde wetten van Oekraïne betreffende de uitvoering van een uniforme aanpak van de bezoldiging van ambtenaren op basis van functie-indeling*"; 3) een kopie van resolutie nr. 1109 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 23 oktober 2025 "*over de voorbereiding van de invoering van voorwaarden voor de bezoldiging van ambtenaren op basis van de indeling van betrekkingen*"; 4) een kopie van resolutie nr. 369 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 1 april 2025 over "*enkele kwesties inzake de indeling van overheidsfuncties*"; 5) een kopie van resolutie nr. 668 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 6 juni 2025 "*over de goedkeuring van de procedure voor de oprichting van het arbeidsfonds voor ambtenaren in staatsorganen*"; 6) een kopie van resolutie nr. 1409 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 29 december 2023 over "*de kwestie van de bezoldiging van ambtenaren op basis van de indeling van betrekkingen in 2025*"; 7) een kopie van resolutie nr. 667 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 6 juni 2025 "*houdende wijzigingen van resolutie nr. 1409 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 29 december 2023*"; 8) een kopie van resolutie nr. 419 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 11 april 2025 "*over enkele kwesties betreffende de bezoldiging van ambtenaren in het apparaat van de wetgevende autoriteit*"; 9) een kopie van beschikking nr. 128 van de voorzitter van de Verchovna Rada van Oekraïne van 31 januari 2025 over de "*lijst van typische overheidsfuncties bij het secretariaat van de Verchovna Rada van Oekraïne*"; 10) een kopie van resolutie nr. 414 van het kabinet van ministers van Oekraïne van 15 juni 1994 "*inzake de vergoeding die aan burgers wordt toegekend in verband met werkzaamheden die toegang geven tot staatsgeheimen, met inbegrip van de soorten vergoedingen, de bedragen en de procedure voor de toekenning ervan*".

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 1.1.

Het doel van hervorming 1 van hoofdstuk 1 (hervorming van het openbaar bestuur) is het invoeren van een transparant, billijk en voorspelbaar bezoldigingssysteem voor ambtenaren, dat in overeenstemming is met de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur. Hiertoe heeft het Oekraïense parlement op 11 maart 2025 wet nr. 4282-IX aangenomen, die de president van Oekraïne op 4 juni 2025 heeft ondertekend. De wet is op 1 april 2025 in werking getreden en de desbetreffende secundaire wetgeving is op 6 juni 2025 aangenomen.

Met de wet is een verplicht systeem voor functie-indeling ingesteld voor alle overheidsfuncties in alle staatsorganen. Functies zijn onderverdeeld in groepen met een gemeenschappelijke functionele focus, en elke groep is weer onderverdeeld in niveaus met verschillende complexiteit en verantwoordelijkheden.

Het kabinet van ministers keurt een landelijke lijst van typische overheidsfuncties goed, evenals de criteria voor toewijzing van functies, waarbij een bindende methodologie wordt vastgesteld. Alle overheidsinstanties moeten deze methodologie gebruiken bij het vastleggen van hun functies in de lijst. Deze functie-indeling is rechtstreeks gekoppeld aan de lonen, aangezien de officiële salarissen op basis van de lijst worden bepaald. Voor elke functie wordt een benchmark vastgesteld op basis van vergelijkbare functies in de private sector in Oekraïne en de salaristabellen worden jaarlijks bijgewerkt.

Ook wordt er in de wet een maximum gesteld aan het variabele deel van het salaris van ambtenaren van 30 % van hun maand- en jaarsalaris, zodat het vaste deel ten minste 70 % van hun maand- en jaarsalaris bedraagt.

Tot slot komt de wet met een beperking van de anciënniteitstoeslag: 2 % van het ambtenarensalaris voor elk kalenderjaar in overheidsdienst, met een maximum van 30 % van het officiële salaris in totaal.

Door deze wetswijzigingen is het bezoldigingssysteem voor ambtenaren van Oekraïne beter afgestemd op de relevante OESO/Sigma-beginselen inzake openbaar bestuur, met name beginsel 11: "Ambtenaren zijn gemotiveerd, krijgen een billijk en concurrerend salaris en hebben goede arbeidsomstandigheden".

Met dit beginsel wordt bedongen dat in het openbaar bestuur "*gelijk loon voor gelijk werk [dient] te bevorderen … door het basissalaris te bepalen op basis van functie-indeling. Hiermee worden toelagen en andere uitkeringen gebaseerd op objectieve criteria die wettelijk zijn vastgelegd en wordt ervoor gezorgd dat er geen enkele vorm van discriminatie op het gebied van bezoldiging plaatsvindt.*"

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 6.6

Naam van de stap: Vaststelling van een routekaart voor de scheiding van openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 3. Boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en activiteiten die geen betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in staatsbedrijven

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 6.6 is:

"*Vaststelling en publicatie van de routekaart waarin de stappen worden vastgelegd voor de verplichte structurele scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen, voor alle staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen. De routekaart is gebaseerd op het geïdentificeerde huidige niveau waarop de vereiste boekhoudkundige benaderingen worden toegepast, en bevat operationele stappen inzake boekhoudkundige scheiding voor ondernemingen in verschillende fasen van uitvoering van de verplichte wijzigingen. In de routekaart wordt beschreven hoe de boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen zal worden doorgevoerd in alle grootste en belangrijkste staatsbedrijven, goedgekeurd bij protocollair besluit van het kabinet van ministers.*"

Stap 6.6 is de eerste van drie stappen van de uitvoering van hervorming 3 van hoofdstuk 6 (beheer van overheidsactiva). Daarna komen stap 6.7 (gepland voor het derde kwartaal van 2025) over de inwerkingtreding van de wetswijzingen die in de routekaart zijn vastgesteld en stap 6.8 (gepland voor het vierde kwartaal van 2027) over de indiening van een onafhankelijk auditverslag over de structurele boekhoudkundige scheiding in staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van beschikking nr. 308-r van het kabinet van ministers van 4 april 2025 "*over de goedkeuring van het actieplan over de boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en andere activiteiten in staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen*";

3) een kopie van het "*actieplan over de boekhoudkundige scheiding tussen openbaredienstverplichtingen en andere activiteiten in staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen*" als bijlage bij beschikking nr. 308-r van het kabinet van ministers van 4 april 2025 dat hier is gepubliceerd: https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennia-planu-zakhodiv-shchodo-rozmezhuvannia-diialnosti-subiektiv-hospodariuvannia-derzhavnoho-sektoru-ekonomiky-308r-040425.

4) een kopie van besluit nr. 122 van het kabinet van ministers van 29 november 2024 "*over de lijst van 33 grootste staatsbedrijven die staatseigendom blijven*".

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 6.6.

Het doel van hervorming 3 van hoofdstuk 6 (beheer van overheidsactiva) is het creëren van eerlijkere concurrentievoorwaarden en te zorgen voor verdere convergentie met het EU-acquis via een boekhoudkundige scheiding tussen activiteiten die al dan niet betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in staatsbedrijven. Hiertoe heeft het kabinet van ministers van Oekraïne een actieplan vastgesteld en gepubliceerd voor een boekhoudkundige scheiding in staatsbedrijven die zich bezighouden met activiteiten die betrekking hebben op openbaredienstverplichtingen in de vorm van beschikking nr. 308-r van 4 april 2025.

In het actieplan wordt een horizontale definitie geïntroduceerd van openbaredienstverplichtingen die in staatsbedrijven moeten worden toegepast maar ook in private ondernemingen die actief zijn in verschillende economische sectoren, waaronder de energie- en vervoerssector en de postdiensten. Deze definitie strookt met de definitie van openbaredienstverplichtingen die in het staatseigendomsbeleid van Oekraïne is uiteengezet, dat in november 2024 is vastgesteld, en waarin het begrip diensten van algemeen economisch belang (DAEB's) is opgenomen.

De omzetting van deze definitie in primair recht is gepland voor het derde kwartaal van 2025, als onderdeel van de komende resultaten van het Oekraïneplan. Over het geheel genomen wordt er in het actieplan vastgelegd welke wetswijzigingen noodzakelijk zijn om de boekhoudkundige scheiding door te voeren, met inbegrip van de wettelijke plicht voor staatsbedrijven die zich bezighouden met openbaredienstverplichtingen om een boekhoudkundige scheiding door te voeren.

Naast wetswijzigingen worden er in het actieplan specifieke operationele stappen uiteengezet waarmee staatsbedrijven de boekhoudkundige scheiding in 2027 kunnen hebben voltooid. Tot deze stappen behoren onder andere de vereiste dat staatsbedrijven een analyse maken van inkomsten, uitgaven, activa en passiva die te maken hebben met openbaredienstverplichtingen en commerciële activiteiten.

Daarnaast moeten staatsbedrijven op hun website een lijst publiceren van de openbaredienstverplichtingen die ze voor hun rekening nemen. Deze operationele stappen zijn van toepassing op alle staatsbedrijven die zich met openbaredienstverplichtingen bezighouden, met name de 33 grootste staatsbedrijven die in besluit nr. 122 van het kabinet van ministers van 29 december 2024 worden genoemd.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 7.2

Naam van de stap: Inwerkingtreding van de wetgeving inzake voorschools onderwijs

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Verbeterd voorschools onderwijs

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 7.2 is:

"*Inwerkingtreding van de Oekraïense wet "inzake voorschools onderwijs" in overeenstemming met de aanbeveling van de Raad van 22 mei 2019 betreffende stelsels voor kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie. De wet is gericht op deze belangrijke gebieden:*

— *waarborgen voor de toegang tot voorschools onderwijs voor jonge kinderen en kinderen van voorschoolse leeftijd;*

— *eerlijke regels voor de werking van onderwijsinstellingen op de markt voor voorschools onderwijs;*

— *menswaardige arbeidsomstandigheden voor werknemers in het voorschools onderwijs;*

— *de regels voor het functioneren van een flexibel en doeltreffend netwerk van aanbieders van voorschools onderwijs.*"

Stap 7.2 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 7 (menselijk kapitaal).

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;
2) een kopie van Oekraïense wet nr. 3788-IX van 6 juni 2024 "*inzake voorschools onderwijs*";
3) een kopie van Oekraïense wet nr. 4059-IX van 19 november 2024 inzake de "*Begrotingswet voor 2025*" tot wijziging van de datum van inwerkingtreding van wet nr. 3788-IX.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 7.2.

Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 7 (menselijk kapitaal) is het waarborgen van toegang tot kwaliteitsvol voorschools onderwijs, om de participatie van vrouwen met jonge kinderen op de arbeidsmarkt te vergroten. Hiertoe heeft het parlement van Oekraïne op 6 juni 2024 wet nr. 3788-IX over voorschools onderwijs aangenomen. Deze wet, zoals gewijzigd bij artikel 31, lid 2, van wet nr. 4059-IX, is op 1 januari 2025 in werking getreden.

Een van de basisbeginselen van de wet is toegankelijkheid: er wordt gegarandeerd dat voor- en vroegschoolse educatie beschikbaar is voor kinderen ongeacht hun woonplaats en inkomen. In staats- en gemeentelijke instellingen wordt gratis voorschools onderwijs aangeboden aan alle kinderen, ongedacht hun status.

Om de toegankelijkheid te verbeteren worden er in de wet belangrijke overwegingen uiteengezet voor de verschillende actoren en organen die betrokken zijn bij het leveren van voorschools onderwijs, met inbegrip van overheidsinstanties, lokale overheden en managers van instellingen voor voorschools onderwijs. Deze hebben te maken met de territoriale toegankelijkheid, nabijheid en toereikendheid van gebouwen voor het aanbieden van onderwijs.

De wet komt met een algemeen kader om het voorschools onderwijsstelsel te reguleren en een gelijk speelveld te scheppen voor de verschillende organen die erin opereren door een nauwkeurige omschrijving te geven van de juridische, organisatorische en economische beginselen van het stelsel. Deze nieuwe regels zijn van toepassing op alle (publieke en private) organen die voorschools onderwijs aanbieden. Op centraal niveau moet de overheid nationale normen voor voorschools onderwijs ontwikkelen. Op lokaal niveau zal elke instelling voor voorschool onderwijs onderwijsprogramma's ontwikkelen die de nationale normen respecteren en naleven. Om de kwaliteit van het voorschools onderwijsstelsel te monitoren en ervoor te zorgen dat de nationale normen worden nageleefd, is er in de wet een intern en extern systeem voor kwaliteitsborging ingesteld.

Met de wet worden de arbeidsomstandigheden van alle werknemers in de sector van het voorschools onderwijs verbeterd en ze bevat ook bepalingen die de relatie tussen het personeel en het hoofd van de instellingen regelen. Ze reguleert de arbeidstijden om de werklast van het onderwijzend personeel te verminderen. Daarnaast is in de wet de mogelijkheid vastgelegd dat managers van voorschools onderwijs hun werknemers salarissen en geldelijke beloningen bieden, boven op de bedragen die centraal zijn vastgesteld.

De wet geeft een nauwkeurige omschrijving van de verantwoordelijkheden, rechten en plichten van de aanbieders van voorschools onderwijs. Ter bevordering van uitwisselingen en netwerken hebben voorschoolse instellingen de mogelijkheid om gezamenlijk pedagogische raden op te richten, waarin onderwijzend pedagogisch personeel van verschillende instellingen wordt samengebracht. Ook bevordert en stimuleert de wet de samenwerking tussen aanbieders van voorschools onderwijs in Oekraïne en in het buitenland.

Over het geheel genomen is de wet inzake het voorschools onderwijs in overeenstemming met de algemene beginselen van de aanbeveling van de Raad betreffende stelsels voor kwaliteitsvolle voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang. Het gaat hier onder andere over het algemene doel van de wet om een wettelijk kader in te stellen voor de regulering van het voorschools onderwijs in Oekraïne, en ook over het doel om de toegankelijkheid, betaalbaarheid en inclusiviteit van voor- en vroegschoolse educatie en kinderopvang te verbeteren.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 7.11

Naam van de stap: Vaststelling van de strategie voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 9. Verbeterde culturele ontwikkeling

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 7.11 is:

"*Vaststelling van een beschikking van het kabinet van ministers voor de goedkeuring van de strategie inzake de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur. De strategie is gericht op deze belangrijke gebieden:*

— *instandhouding, bescherming en bevordering van cultureel erfgoed en eigendommen van het Oekraïense volk als integraal onderdeel van de gemeenschappelijke Europese culturele ruimte, evenals instandhouding van nationale herdenkingen;*

— *verlening van hoogwaardige en toegankelijke culturele diensten en kansen voor de creatieve zelfontplooiing van mensen;*

— *capaciteitsopbouw van Oekraïense culturele instellingen om de toegankelijkheid te vergroten, beste praktijken inzake culturele participatie uit te wisselen en internationale culturele betrekkingen te versterken;*

— *ondersteuning van de sector van culturele industrieën als motor van sociale innovatie en werkgelegenheid, en versterking van de institutionele capaciteiten van de creatieve industrieën.*"

Stap 7.11 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 9 van hoofdstuk 7 (menselijk kapitaal).

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van resolutie nr. 293-r van het kabinet van ministers van 28 maart 2025 "*over de goedkeuring van de strategie voor de ontwikkeling van de cultuur in Oekraïne voor 2025-2030*";

3) een kopie van de "*strategie voor de ontwikkeling van de cultuur in Oekraïne voor 2025-2030*" als bijlage bij resolutie nr. 293-r van 28 maart 2025.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 7.11.

Het doel van hervorming 9 van hoofdstuk 7 (menselijk kapitaal) is het bevorderen van het cultureel erfgoed van Oekraïne. Hiertoe is de strategie voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur voor de periode tot 2030 vastgesteld bij beschikking nr. 293-r van 28 maart 2025.

In de strategie worden de doelen en bijbehorende maatregelen uiteengezet voor de ontwikkeling van de Oekraïense cultuur tot 2030. De strategische doelen zijn: i) het beschermen, behouden en bevorderen van het cultureel erfgoed en de culturele waarden van het Oekraïense volk, ii) het versterken van het menselijk kapitaal door middel van verbeterde culturele diensten, iii) het verbeteren van de institutionele capaciteit van de culturele en creatieve sector en iv) het verder integreren van de Oekraïense cultuur in Europese en mondiale culturele processen.

Om het cultureel erfgoed te beschermen, te behouden en te bevorderen, omvat de strategie maatregelen ter verbetering van het beheer van zowel tastbaar (roerend en onroerend) als immaterieel cultureel erfgoed.

Zulke maatregelen bestaan uit het herzien van het regelgevingskader voor de bescherming van cultureel erfgoed, het invoeren van een effectief systeem voor de beoordeling van verliezen en risico's voor culturele eigendommen en het verbeteren van het evacuatieproces voor museumcollecties in geval van veiligheidsdreigingen.

Nog andere maatregelen bestaan uit het ontwikkelen van een moderne digitale infrastructuur om tastbaar en immaterieel cultureel erfgoed te documenteren, het verbeteren van restauratiemethoden voor onroerende culturele eigendommen die tijdens de vijandelijkheden beschadigd of verwoest zijn, het integreren van culturele praktijken in het onderwijs om ervoor te zorgen dat nationale herdenkingen in stand worden gehouden en het introduceren van onderwijsprogramma's voor mensen die in de praktijk met cultureel erfgoed werken.

Om het menselijk kapitaal te versterken, voorziet de strategie in maatregelen ter verbetering van de kwaliteit van culturele diensten en ter bevordering van de creatieve zelfontplooiing van mensen. Zulke maatregelen zijn gericht op het verbreden van de toegankelijkheid van hoogwaardige culturele diensten in de Oekraïense taal door middel van digitale technologie, het vergemakkelijken van de toegang tot projectfinanciering in de creatieve sector, het instellen van speciale opleidingsprogramma's om creatief ondernemerschap te ondersteunen en het vergroten van de kennis over intellectuele eigendomsrechten voor creatieve producten.

Om de institutionele capaciteit in de culturele sector te verbeteren bevat de strategie maatregelen om de effectiviteit van het beheer- en financieringssysteem van culturele instelling te herzien, de toegang ervan tot digitale diensten te verbeteren en partnerschappen met andere sectoren te bevorderen.

De strategie voorziet ook in maatregelen om de Oekraïense cultuur verder te integreren op Europees en internationaal niveau. Hieronder valt het bevorderen van de samenwerking met culturele instellingen in partnerlanden via uitwisselingsprogramma's en het medefinancieren van creatieve producten, waarmee de aanwezigheid van de creatieve sector van Oekraïne op de internationale markten wordt vergroot en ervoor wordt gezorgd dat Oekraïne actief deelneemt aan de activiteiten van internationale organisaties in de culturele en creatieve sector, bijvoorbeeld door middel van het programma Creatief Europa.

Tot slot bestaan de maatregelen ter ondersteuning van de creatieve sector onder andere uit een herziening van het stelsel van beroepskwalificaties en de bevordering van hedendaagse kunst als drijvende kracht achter maatschappelijke innovatie door betere toegang tot financiering voor hedendaagse kunstprojecten op nationaal en lokaal niveau.

De maatregelen zijn ook gericht op het verbeteren van de capaciteit, het beheer en het financieringssysteem van de belangrijkste publieke instellingen in de creatieve sector, zoals het Oekraïense Staatsagentschap voor Film en het Oekraïense Instituut voor het Boek.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 9.4

Naam van de stap: Inwerkingtreding van de wetgeving voor openbare raadplegingen over overheidsbeleid met vertraagde toepassing
Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Grotere betrokkenheid van burgers bij het besluitvormingsproces op lokaal niveau
Gefinancierd met: Leningen
Achtergrond De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 9.4 is: "*Inwerkingtreding van de Oekraïense wet inzake openbare raadplegingen, met toepassing binnen twaalf maanden na de beëindiging of afschaffing van de staat van beleg in Oekraïne. Met de wet wordt een wettelijk mechanisme opgezet voor openbare raadplegingen tijdens het opstellen en uitvoeren van overheidsbeleid inzake kwesties van lokaal belang, hetgeen de voorwaarden zal scheppen voor samenhangende, doeltreffende en efficiënte beleids- en besluitvorming.*" Stap 9.4 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 9 (decentralisatie en regionaal beleid).
Verstrekt bewijsmateriaal 1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad; 2) een kopie van Oekraïense wet nr. 3841-IX van 20 juni 2024 "*inzake openbare raadplegingen*".
Analyse De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 9.4. Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 9 (decentralisatie en regionaal beleid) is het vergroten van de betrokkenheid bij en actieve deelname van burgers aan lokale besluitvormingsprocessen. Hiertoe is de wet inzake openbare raadplegingen op 20 juni 2024 in werking getreden en wordt ze toegepast binnen twaalf maanden na de datum van beëindiging of opheffing van de staat van beleg in Oekraïne. Met de wet wordt een wettelijk mechanisme voor openbare raadplegingen ingesteld i) voor de ontwikkeling, vorming en uitvoering van overheidsbeleid; ii) voor de aanpak van kwesties van lokaal belang door middel van programmadocumenten, en iii) voor de ontwikkeling van rechtshandelingen. In de wet wordt vastgesteld welke organen verplicht zijn om openbare raadplegingen te houden, welke algemene beginselen leidend moeten zijn voor het proces en wordt er een lijst met uitzonderingen op die verplichting gegeven. In de wet wordt nader uiteengezet welke procedures van toepassing dienen te zijn op het houden van openbare raadplegingen, met inbegrip van de vorm waarin ze gehouden dienen te worden, de minimumtermijn voor publieke participatie en de speciale procedure die van toepassing is op raadplegingen die worden gehouden door het Oekraïense parlement. In de wet zijn ook de vereisten vastgelegd voor het monitoren, rapporteren en verspreiden van de bijdragen aan en de resultaten van een openbare raadpleging.
Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 12.3

Naam van de stap: Opzetten van een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen
Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Zorgen voor een functionele grondmarkt
Gefinancierd met: Leningen
Achtergrond De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 12.3 is: *"Er is een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen in gebruik genomen, dat binnen het kader van het onderhoud van het staatskadaster opereert. Er is een geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling in gebruik genomen als onderdeel van de software van het staatskadaster."* Stap 12.3 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 12 (agrovoedingssector).
Verstrekt bewijsmateriaal 1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad; 2) een kopie van resolutie nr. 474 van het kabinet van ministers van 12 mei 2023 *"over de openbare monitoring van agrarische betrekkingen"*; 3) een kopie van de *"procedure voor het uitvoeren van openbare monitoring van agrarische betrekkingen en voor monitoring van de grondmarkt als onderdeel daarvan"* als bijlage bij resolutie nr. 474 van 12 mei 2023; 4) een kopie van beschikking nr. 120 van het staatskadaster van 31 maart 2025 *"over de goedkeuring van de lijst met gegevens over de resultaten van de openbare monitoring van agrarische betrekkingen"*; 5) een kopie van de *"lijst met gegevens over de resultaten van de openbare monitoring van agrarische betrekkingen die bekend worden gemaakt"* als bijlage bij beschikking nr. 120 van 31 maart 2025; 6) hyperlink naar de website van het systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen:https://monitoring.land.gov.ua/; 7) een kopie van resolutie nr. 1078 van het kabinet van ministers van 13 oktober 2023 *"over bepaalde kwesties betreffende de uitvoering van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling"*; 8) een kopie van de *"procedure voor de uitvoering van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling"* als bijlage bij resolutie nr. 1078 van 13 oktober 2023; 9) een kopie van beschikking nr. 121 van het staatskadaster van 31 maart 2025 *"over de publicatie van de resultaten van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling"*; 10) een link naar en tijdelijke inloggegevens voor de website van het "geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling" https://e.land.gov.ua/services.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 12.3.

Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 12 (agrovoedingssector) is het verbeteren van de functionele grondmarkt. Hiertoe zijn een geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen en een geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling in gebruik genomen.

De interactie van beide systemen met andere bestaande staatsinformatiesystemen is een verdere verbetering van de controle- en besluitvormingsmechanismen op het gebied van agrarische betrekkingen. Met de twee systemen kunnen transactieprijzen voor agrarische betrekkingen (aankoop, verhuur en onderverhuur van grond) worden bepaald en wordt de basis gelegd voor een verdere verbetering van het belastingstelsel in overeenstemming met internationale praktijken op het gebied van onroerendgoedbelasting.

In de "procedure voor het uitvoeren van openbare monitoring van agrarische betrekkingen en monitoring van de grondmarkt als onderdeel daarvan" (hierna de "procedure voor grondmonitoring") zoals goedgekeurd bij resolutie nr. 474 van het kabinet van ministers van 12 mei 2023 over "openbare monitoring van agrarische betrekkingen" wordt nader uiteengezet dat met het geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen gegevens over de toestand van de agrarische betrekkingen geautomatiseerd verzameld, opgeslagen, geaggregeerd en gepubliceerd kunnen worden.

In overeenstemming met de procedure voor grondmonitoring is bij beschikking nr. 120 van het staatskadaster van 31 maart 2025 een lijst van gegevens vastgesteld die in algemene vorm (tekst, grafisch, cartografische of tabelvorm) moeten worden gepubliceerd in de software van het geautomatiseerd systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen. Het systeem is toegankelijk via de website: https://monitoring.land.gov.ua/. De belangrijkste functies van het systeem zijn openbaar toegankelijk. Geregistreerde gebruikers krijgen aanvullende functies toegekend.

Het geautomatiseerde systeem voor de openbare monitoring van agrarische betrekkingen is in gebruik genomen, maar wordt gefaseerd ingevoerd. Ten tijde van de beoordeling draaide het systeem in een experimentele operationele fase, waarbij het onder reële omstandigheden werd getest om de functies te controleren en mogelijke fouten of kwetsbare punten op te sporen.

In de "procedure voor de uitvoering van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling", zoals goedgekeurd bij resolutie nr. 1078 van het kabinet van ministers over "bepaalde kwesties betreffende de uitvoering van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling", wordt het geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling omschreven als een instrument voor het automatiseren van het proces van grondbeoordeling voor individuele percelen, en de actualisering daarvan, en voor het waarborgen van de toegang van het publiek tot de resultaten. Daarnaast moet het geo-informatiesysteem worden geïntegreerd met de software van het staatskadaster.

Met beschikking nr. 121 van het staatskadaster van 31 maart 2025"inzake de publicatie van de resultaten van het proefproject inzake grootschalige grondbeoordeling" wordt toestemming gegeven voor publicatie op de website van het staatskadaster van de recentste resultaten van de grootschalige grondbeoordeling voor landbouwgrond op basis van een regressiemodel. Het geo-informatiesysteem voor grootschalige grondbeoordeling is toegankelijk via de website van het staatskadaster: https://e.land.gov.ua/services.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 12.7

Naam van de stap: Vaststelling van het langetermijnplan voor het irrigatiesysteem

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 5. Langetermijnontwikkeling van het irrigatiesysteem om de klimaatbestendigheid van de sector te vergroten

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 12.7 is:

"Aanneming van het langetermijnplan voor de ontwikkeling van het irrigatiesysteem. Het plan is gericht op deze belangrijke gebieden:

— *prioriteiten in de irrigatiesector op basis van een analyse van alle economische voordelen;*

— *afstemming op de strategie voor de watersector en de beginselen voor waterbeheer op basis van stroomgebieden;*

— *indicatie van de vereiste overheids- en andere investeringen en de noodzaak van verdere privatisering;*

— *governance-/beheersdimensie van de sector;*

— *milieubeoordelingen die moeten worden verricht voor elk herstel- of bouwproject in overeenstemming met de EU-aanbeveling inzake milieueffectbeoordeling en strategische milieueffectbeoordeling en de Oekraïense wetgeving op dit gebied."*

Stap 12.7 is de enige stap van de uitvoering van hervorming 5 van hoofdstuk 12 (agrovoedingssector).

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van beschikking nr. 280-p van het kabinet van ministers van 25 maart 2025 "*inzake de goedkeuring van het langetermijnplan voor de ontwikkeling van het irrigatiesysteem van Oekraïne tot 2050*";

3) een kopie van het "*langetermijnplan voor de ontwikkeling van het irrigatiesysteem van Oekraïne tot 2050*" als bijlage bij beschikking nr. 280-p van 25 maart 2025.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 12.7.

Het doel van hervorming 5 van hoofdstuk 12 (agrovoedingssector) is het waarborgen van een duurzame langetermijnplanning van irrigatie-infrastructuur, teneinde de veerkracht van de agrovoedingssector te vergroten in het licht van de klimaatverandering. Hiertoe heeft het kabinet van ministers het langetermijnplan voor de ontwikkeling van het irrigatiesysteem van Oekraïne tot 2050 (hierna "het plan") vastgesteld bij beschikking nr. 280-p van 25 maart 2025.

In het plan worden de belangrijkste prioriteiten voor de irrigatiesector nauwkeurig omschreven op basis van een analyse van alle economische voordelen ervan. Het plan geeft de richting aan voor de ontwikkeling van de irrigatie-infrastructuur tot 2050, met doelstellingen en activiteiten voor de eerste uitvoeringsfase tot 2030. Deze eerste fase is gericht op proefprojecten in de oblasten Odesa, Mykolajiv en Zaporizja.

In het plan zijn ook activiteiten opgenomen om de duurzame landbouw te bevorderen en de impact van de klimaatverandering te beperken. Er wordt een schatting gegeven van de economische voordelen van de eerste fase van de uitvoering op drie belangrijke gebieden: 2 371,6 miljoen UAH (ongeveer 51,3 miljoen EUR) inkomsten uit de toegenomen opbrengst van aanvullend geïrrigeerde grond; 587,5 miljoen UAH (ongeveer 12,7 miljoen EUR) aan besparingen uit het tegengaan van waterverlies en 445 miljoen UAH (ongeveer 9,6 miljoen EUR) aan besparingen uit energiebesparingen aan pompstations.

Het plan is afgestemd op de strategie voor de watersector van Oekraïne voor de periode tot 2050, die het kabinet van ministers in 2022 heeft goedgekeurd, en op de beginselen voor waterbeheer op basis van stroomgebieden. De ontwikkeling van de irrigatie-infrastructuur wordt uitgevoerd in overeenstemming met de beheersplannen voor de stroomgebieden van de rivieren, waarbij het behoudt van watervoorraden wordt gewaarborgd.

In het plan wordt gewezen op de noodzaak van overheids- en andere investeringen en van verdere privatisering. Voor de uitvoering van het plan is een investering nodig van 4 644,3 miljoen UAH (ongeveer 100,5 miljoen EUR). Uit voorlopige schattingen van het plan komt naar voren dat er nog eens 24 360,9 miljoen UAH (ongeveer 527,2 miljoen EUR) nodig is van internationale financiële instellingen en private investeerders om de infrastructuur voor terugwinning te ontwikkelen.

In het plan wordt beoogd dat de voornaamste infrastructuurvoorzieningen in handen van de staat blijven en door de staat worden beheerd, in het algemeen belang. Ook wordt in het plan beoogd dat 60 % van de regionale irrigatiesystemen en 100 % van de lokale irrigatiesystemen worden overgedragen aan organisaties van watergebruikers of private eigenaren. Hierdoor kunnen boeren onafhankelijk investeren in irrigatie-infrastructuur. De voorbereidingen voor de privatisering van pompstations worden tegen 2030 afgerond.

Het plan is gericht op het verbeteren van de governance- en beheerstructuur van de irrigatiesector. De irrigatie-infrastructuur wordt beheerd als een gemeenschappelijk, technologisch geïntegreerd systeem in overeenstemming met ecologische beperkingen. Waterbeheerfuncties worden gescheiden van irrigatie-infrastructuurfuncties.

Het plan voorziet in de oprichting van organisaties van watergebruikers, die een grotere rol in het bestuur van de sector zullen spelen. Ook bevat het maatregelen ter versterking van de capaciteit van lokale zelfbestuurorganen, lokale overheidsbesturen en landbouwproducenten bij het beheren van irrigatiesystemen en het toepassen van moderne technologieën in de irrigatiesector.

Jaarlijks wordt er een nationale monitoring van de uitvoering van het plan gehouden, en om de vijf jaar vindt er een uitgebreide evaluatie van de doelstellingen en prioriteiten ervan plaats.

Er zullen milieubeoordelingen worden uitgevoerd voor herstel- of bouwprojecten in overeenstemming met EU-aanbevelingen op dit gebied, aangezien het plan wordt uitgevoerd overeenkomstig de Oekraïense "wet inzake strategische milieubeoordeling" en de "wet inzake milieueffectbeoordeling".

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 13.5

Naam van de stap: Opzet van een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Verbeterde administratieve procedures

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 13.5 is:

"*Een gemoderniseerd e-kabinet van ondergrondgebruikers met extra functies voor de toegang tot het staatsregister van speciale vergunningen voor gebruik van de ondergrond, waarbij e-vergunningen (uittreksels uit het register) kunnen worden aangevraagd en verkregen en digitale geologische gegevens kunnen worden geraadpleegd.*"

Stap 13.5 is de eerste van drie stappen van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 13 (beheer van kritieke grondstoffen). Daarna komen stap 13.3 (gepland voor het tweede kwartaal van 2025) inzake de publicatie van een pijplijn van investeringsprojecten voor de winning van kritieke grondstoffen en stap 13.4 (gepland voor het tweede kwartaal van 2025) inzake het uitschrijven van internationale aanbestedingen voor productieverdelingsovereenkomsten waarbij de transparantie wordt gewaarborgd.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;
2) een kopie van beschikking nr. 602 van de staatsdienst voor geologie en de ondergrond van Oekraïne van 26 december 2024 "*inzake de invoering van een experimentele versie van bepaalde componenten van het gemeenschappelijk elektronisch geo-informatiesysteem van de staat voor het gebruik van de ondergrond*";
3) een kopie van beschikking nr. 109 van de staatsdienst voor geologie en de ondergrond van Oekraïne van 1 april 2025 "*inzake de commerciële ingebruikname van het staatsregister van speciale vergunningen voor het gebruik van de ondergrond*";
4) een kopie van de licentie voor het gebruik van softwareproducten waarop de nieuwe componenten van het gemeenschappelijk elektronisch geo-informatiesysteem van de staat zijn gebaseerd;
5) een kopie van het certificaat van voltooiing van de werkzaamheden;
6) een hyperlink naar het gemoderniseerde e-kabinet: https://nadra.gov.ua/entrance.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 13.5.

Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 13 (beheer van kritieke grondstoffen) is het optimaliseren van de procedure en het verlichten van de administratieve lasten voor potentiële investeerders. Het belangrijkste doel is de transparantie, snelheid en kostenefficiëntie te vergroten voor nieuwe investeringsbeslissingen. Hiertoe is het gemoderniseerde e-kabinet (het staatsregister van speciale vergunningen voor het gebruik van de ondergrond) vrijgegeven voor commercieel gebruik en operationeel gemaakt bij beschikking nr. 109 van de staatsdienst voor geologie en de ondergrond van Oekraïne. Het is toegankelijk via de website van de staatsdienst voor geologie en de ondergrond van Oekraïne: Geologisch portaal van het elektronisch kabinet van de staat.

Het gemoderniseerde e-kabinet biedt extra functies voor de toegang tot digitale geologische gegevens en maakt het mogelijk om informatie te registreren op speciale vergunningen voor gebruik van de ondergrond.

Het register bevat informatie over de datum, geldigheidsduur en de redenen waarom een speciale vergunning voor gebruik van de ondergrond wordt afgegeven, en ook over de verlengingen en wijzigingen ervan. Ook wordt een overzicht gegeven van het type en het doel van het gebruik van de ondergrond, informatie over de locatie van de ondergrond, de financieringsbron (publieke of private middelen) voor de werkzaamheden die de ondergrondgebruiker tijdens het gebruik van de ondergrond uitvoert, speciale voorwaarden, eigendomsgegevens, informatie over de vergunning en details van de overeenkomst voor het gebruik van de ondergrond of de productieverdelingsovereenkomst.

Vanaf 1 april 2025 wordt de speciale vergunning voor het gebruik van de ondergrond elektronisch afgegeven (e-vergunning) als uittreksel uit het register door het elektronisch kabinet van het gemeenschappelijk geo-informatiesysteem, het elektronisch kabinet van ondergrondgebruikers en de elektronische kabinetten van het gemeenschappelijk milieuplatform "EcoSysteem". Ten tijde van de beoordeling was de informatie uit het uittreksel van het register actueel.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 14.1

Naam van de stap: Vaststelling van het herziene plan voor de toewijzing en het gebruik van radiospectrum in Oekraïne

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 1. Veilige en efficiënte digitale infrastructuur

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 14.1 is:

"Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne houdende wijziging van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne "inzake de goedkeuring van het plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum in Oekraïne." In de resolutie wordt gedefinieerd welke radiotechnologieën in Oekraïne mogen worden gebruikt, onder vermelding van de radiofrequentiebanden en radiodiensten waarmee zij overeenkomen, evenals de voorwaarden voor de ontwikkeling en het gebruik ervan en een lijst van veelbelovende radiotechnologieën die in Oekraïne zouden kunnen worden toegepast, onder vermelding van de radiofrequentiebanden en radiodiensten waarmee zij overeenkomen, evenals de voorwaarden voor de implementatie ervan in overeenstemming met het EU-acquis."

Stap 14.1 is een van twee stappen van de uitvoering van hervorming 1 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie). Deze stap wordt gelijktijdig uitgevoerd met stap 14.2 (ook gepland voor het eerste kwartaal van 2025) over de inwerkingtreding van de wetgeving ter versterking van de cyberbeveiligingscapaciteiten van de nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van resolutie nr. 1253 van het kabinet van ministers van 1 november 2024 "*houdende wijzigingen van het plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiofrequentiespectrum in Oekraïne*".

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 14.1.

Het doel van hervorming 1 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie) is het versterken van de cyberbeveiliging binnen het proces van digitale transformatie. Hiertoe heeft het kabinet van ministers een resolutie aangenomen met een herzien plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum. De aangenomen resolutie is een wijziging van resolutie nr. 1340 van het kabinet van ministers van 19 december 2023 "*over de goedkeuring van het plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum in Oekraïne*".

In het herziene plan wordt nauwkeurig omschreven welke radiotechnologieën in Oekraïne mogen worden gebruikt en worden de dienovereenkomstige radiofrequentiebanden en radiodiensten nader gespecificeerd. Ook worden de voorwaarden uiteengezet voor de beëindiging van de ontwikkeling en het gebruik ervan en wordt een lijst vastgesteld van veelbelovende radiotechnologieën en de bijbehorende radiofrequentiebanden en radiodiensten, zodat Oekraïne zijn telecommunicatielandschap kan verbeteren in overeenstemming met het EU-acquis.

De strategische koers van Oekraïne zou verdere innovatie in de telecommunicatiesector moeten bevorderen. Bovendien is de vaststelling van het gewijzigde plan cruciaal voor het vaststellen van een efficiënt radiospectrumbeleid dat is gericht op het verminderen van mogelijke storing, het verbeteren van de veiligheid en het optimaliseren van het gebruik van de beschikbare radiofrequenties.

Over het algemeen helpt deze resolutie Oekraïne bij zijn streven naar technologische gelijkheid met de EU, waardoor de digitale transformatie van het land wordt bevorderd.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 14.2

Naam van de stap: Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het versterken van de cyberbeveiligingscapaciteiten van de nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 1. Veilige en efficiënte digitale infrastructuur

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 14.2 is:

"*De handelingen zijn gericht op deze belangrijke gebieden:*

— *reguleren van de verplichte uitvoering van maatregelen met het oog op de totstandbrenging van een passend rechtskader voor de uitvoering van maatregelen ter voorkoming, opsporing en beteugeling van daden van agressie in cyberspace in de context van de oorlog van de Russische Federatie tegen Oekraïne;*

— *verhogen van het niveau van bescherming van nationale informatiemiddelen en kritieke informatie-infrastructuur tegen cyberaanvallen;*

— *verbeteren van het regelgevingskader op het gebied van cyberbeveiliging en informatiebescherming om de capaciteit van het nationale cyberbeveiligingssysteem om cyberdreigingen het hoofd te bieden, te vergroten.*"

Stap 14.2 is de tweede en laatste stap van de uitvoering van hervorming 1 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie). Deze stap wordt gelijktijdig uitgevoerd met stap 14.1 (ook gepland voor het eerste kwartaal van 2025) over de vaststelling van een herzien plan voor de toewijzing en het gebruik van het radiospectrum in Oekraïne.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van Oekraïense wet nr. 4336-IX van 27 maart 2025 *"houdende wijzigingen van bepaalde wetten van Oekraïne inzake informatiebescherming en cyberdefensie van nationale informatiemiddelen en objecten van kritieke informatie-infrastructuur"*;

3) een kopie van resolutie nr. 447 van het kabinet van ministers van 28 maart 2025 "*over wijzigingen van bepaalde resoluties van het kabinet van ministers van Oekraïne betreffende de cyberbeveiliging van nationale informatiemiddelen en kritieke informatie-infrastructuur*";

4) een kopie van de intentieverklaring van 28 mei 2025 tussen het ministerie van digitale transformatie van Oekraïne, de staatsdienst voor speciale communicatie en informatiebescherming van Oekraïne en de nationale commissie voor overheidsregulering van elektronische communicatie, het radiospectrum en de verschaffing van postdiensten.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 14.2.

Het doel van hervorming 1 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie) is het versterken van de cyberbeveiliging binnen het proces van digitale transformatie. Hiertoe heeft het Oekraïense parlement Oekraïense wet nr. 4336-IX van 27 maart 2025 aangenomen "houdende wijzigingen van bepaalde wetten van Oekraïne inzake informatiebescherming en cyberdefensie van nationale informatiemiddelen en objecten van kritieke informatie-infrastructuur". De wet is op 18 april 2025 in werking getreden.

Met de wet worden cyberbeveiligingsmaatregelen ingevoerd die zijn afgeleid van de beginselen van *Richtlijn (EU) 2022/2555 van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2022 betreffende maatregelen voor een hoog gezamenlijk niveau van cyberbeveiliging in de Unie, tot wijziging van Verordening (EU) nr. 910/2014 en Richtlijn (EU) 2018/1972 en tot intrekking van Richtlijn (EU) 2016/1148) (de NIS 2-richtlijn)*. Met de wet moet de algehele capaciteit van het nationale cyberbeveiligingssysteem worden versterkt om cyberdreigingen aan te pakken en te beperken.

Hiermee wordt een weerbaar en samenhangend nationaal kader opgezet dat is gericht op het voorkomen, opsporen en tegengaan van cyberagressie tegen de achtergrond van de Russische invasie van Oekraïne. Hiertoe is in de wet een nationaal informatie-uitwisselingssysteem voor cyberincidenten, cyberaanvallen en cyberdreigingen ingesteld. De wet voorziet erin dat de voornaamste belanghebbenden worden geïdentificeerd, zoals organen die kritieke infrastructuur en nationale informatiemiddelen beheren, en dat hun verplichtingen worden omschreven.

Ook wordt erin uiteengezet wat de verantwoordelijkheden zijn van de Computer Security Incident Response Teams (CSIRT's) en de bevoegde autoriteiten met betrekking tot het verzamelen, beschermen en bekendmaken van relevante informatie. Verder wordt er met de wet een nationaal systeem voor de respons op cyberbeveiligingsincidenten opgezet, waarin duidelijke taken en verantwoordelijkheden op nationaal, sectoraal, regionaal en functioneel niveau zijn vastgelegd, samen met procedures om een effectieve coördinatie tussen deze actoren te waarborgen.

De wet is gericht op het versterken van de bescherming van nationale informatiemiddelen en de kritieke informatie-infrastructuur tegen cyberaanvallen. Deze wet schrijft de invoering voor van een systeem voor het opsporen van kwetsbaarheden dat specifiek bedoeld is voor informatie- en communicatiesystemen (ICS) die nationale informatiemiddelen beheren of voorzieningen voor kritieke infrastructuur bedienen. Deze maatregelen zijn bedoeld om het proactief identificeren en oplossen van bedreigingen voor essentiële technologische middelen te ondersteunen.

Met de wet wordt een hervorming van het regelgevingskader voor cyberbeveiliging en informatiebescherming ingevoerd. Het regelgevingskader omvat vereisten voor cyber- en informatiebeveiliging, evenals procedures voor de uitvoering van beveiligingsmaatregelen in informatie- en communicatiesystemen die staatsinformatie of gegevens met beperkte toegang verwerken. Daarnaast bevat de wet algemene vereisten voor de beroepskwalificaties en de achtergrondcontrole van personeel dat zich bezighoudt met cyberbeveiliging, met name personeel dat gevoelige of kritieke informatie beheert.

Ook wordt de invoering van gestructureerde opleidingsprogramma's, regelmatige oefeningen en gerichte briefings voor cyberbeveiligingsprofessionals verplicht gesteld. Deze capaciteitsopbouwactiviteiten hebben ook betrekking op de medewerkers die tot taak hebben om de kritieke infrastructuur te beschermen en de medewerkers met een hogere functie binnen de nationale overheid, waarmee een hoog niveau van paraatheid en weerbaarheid wordt gegarandeerd.

De beschrijving van hervorming 1 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie) heeft ook betrekking op de vaststelling van wetgevingshandelingen die de weg effenen voor de uitvoering van de EU-toolbox inzake 5G-cyberbeveiliging. Hiertoe is op 28 mei 2025 een intentieverklaring tussen de bevoegde autoriteiten vastgesteld. In het protocol wordt een gestructureerde routekaart vastgesteld om een begin te maken met de uitvoering van de aanbevelingen van de Europese Commissie inzake 5G-cyberbeveiliging door bestaande en opkomende risico's te identificeren en te beoordelen, nationale wetgeving in overeenstemming te brengen met de EU-vereisten en overleg te voeren met de Europese Commissie, het Agentschap van de Europese Unie voor cyberbeveiliging (Enisa) en de lidstaten.

Ook worden de nodige wetswijzigingen verplicht gesteld, moeten leveranciers met een hoog risico worden aangewezen en moeten overeenkomstige gebruiksbeperkingen worden opgelegd, en moeten gedetailleerde richtsnoeren voor exploitanten van elektronische communicatiediensten worden opgesteld.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 14.3

Naam van de stap: Vaststelling van het actieplan voor de digitalisering van de overheidsdiensten tot 2026

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Digitalisering van overheidsdiensten

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 14.3 is:

"*Vaststelling van de verordening van het kabinet van ministers van Oekraïne ter goedkeuring van het actieplan voor de digitalisering van overheidsdiensten tot 2026. Het actieplan is gericht op deze belangrijke gebieden:*

— *herstel;*

— *onderwijs;*

— *gezondheidszorg;*

— *diensten voor veteranen;*

— *dienstplichtigen;*

— *douane;*

— *elektronische sociale kring.*"

Stap 14.3 is de eerste van twee stappen van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie). Daarna komt stap 14.4 (gepland voor het tweede kwartaal van 2026) over de inwerkingtreding van de rechtshandeling ter ondersteuning van stelsels van elektronische identificatie die zijn afgestemd op de eIDAS-verordening.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van verordening nr. 263-p van het kabinet van ministers van 21 maart 2025 *over de goedkeuring van het actieplan voor de overgang van overheidsdiensten naar een elektronische vorm tegen 2026*.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 14.3.

Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 14 (digitale transformatie) is het vereenvoudigen van de interactie tussen staat en burgers te vereenvoudigen via digitalisering van overheidsdiensten. Hiertoe heeft het kabinet van ministers een actieplan vastgesteld bij verordening nr. 263-p van 21 maart 2025, dat gericht is op de volgende hoofdgebieden: herstel, onderwijs, gezondheidszorg, diensten voor veteranen, dienstplichtigen, douane en de elektronische sociale kring. Het actieplan voorziet in de overgang van bepaalde overheidsdiensten op deze hoofdgebieden naar een elektronische vorm tegen 2026.

Wat herstel betreft is het actieplan gericht op het verschaffen van toegang tot informatie over schadevergoeding voor de niet-eigendomsrechten van individuele personen, waarmee de doelmatigheid wordt verbeterd. Wat onderwijs betreft komt het plan met de invoering van de elektronische uitgifte van certificaten, waarmee een veilige en toegankelijke erkenning van onderwijsprestaties wordt gegarandeerd. Wat gezondheidszorg betreft wordt in het plan gestreefd naar meer digitalisering door goede productiepraktijken voor geneesmiddelen medicinale producten verplicht te stellen en de elektronische afgifte van vergunningen voor de productie en verkoop van geneesmiddelen mogelijke te maken.

Het actieplan is ook gericht op het verbeteren van diensten voor veteranen door de elektronische verwerking van veteranenstatus en invaliditeitspensioenen te vergemakkelijken. Voor dienstplichtigen omvat het plan het digitale beheer van voorzieningen, zoals huisvesting en pensioenen.

Daarnaast wordt met het plan beoogd douaneprocedures te stroomlijnen door middel van elektronische indiening en elektronisch beheer van licenties en vergunningen.

Tot slot wordt in het plan op sociale gebied de nadruk gelegd op de digitale verlening van essentiële diensten, zoals onlineregistratie en -beheer van huisvestingsrechten.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 15.2

Naam van de stap: Inwerkingtreding van de wetgeving inzake het nationale klimaatbeleid

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 2. Klimaatbeleid

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 15.2 is:

"Inwerkingtreding van de Oekraïense wet "inzake de basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid". De wet is gericht op deze belangrijke gebieden:

— *doelstellingen en basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid;*

— *bestuursorganen op het gebied van klimaatverandering;*

— *strategische planning op het gebied van klimaatverandering;*

— *mechanismen en instrumenten om de klimaatdoelstellingen te bereiken;*

— *nationaal kader voor het volgen van de uitvoering van beleid en maatregelen en voor prognoses op het gebied van klimaatverandering;*

— *raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag;*

— *nationaal inventarisatiesysteem van antropogene emissies per bron en verwijdering per put van broeikasgassen;*

— *internationale samenwerking op het gebied van klimaatverandering."*

Stap 15.2 is de eerste van drie stappen van de uitvoering van hervorming 2 van hoofdstuk 15 (groene transitie en milieubescherming). Daarna komen stap 15.4 (gepland voor het derde kwartaal van 2025) over de vaststelling van de tweede nationaal bepaalde bijdrage (NDC) van Oekraïne in het kader van de Overeenkomst van Parijs en stap 15.3 (gepland voor het vierde kwartaal van 2025) over de vaststelling van de resolutie over de raad van wetenschappers en deskundigen inzake klimaatverandering en het behoud van de ozonlaag.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van Oekraïense wet nr. 3991-IX van 30 oktober 2024 "*inzake de basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid*".

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 15.2.

Het doel van hervorming 2 van hoofdstuk 15 (groene transitie en milieubescherming) is het opzetten van een architectuur voor klimaatgovernance, alsook een passend mechanisme voor de ontwikkeling en uitvoering van overheidsbeleid op het gebied van klimaatverandering in Oekraïne. Hiertoe worden in het nationale klimaatbeleid van Oekraïne, zoals vastgelegd in wet nr. 3991-IX, de belangrijkste mechanismen en doelstellingen voor klimaatgovernance omschreven.

In het nationale klimaatbeleid van Oekraïne wordt gestreefd naar klimaatneutraliteit in 2050, met een tussentijdse reductiedoelstelling van ten minste 65 % van de broeikasgasemissies in 2030 vergeleken met het niveau van 1990. Tot de ambities voor de middellange termijn behoren het terugdringen van antropogene emissies van broeikasgassen, het verhogen van het gebruik van hernieuwbare energie, het verlagen van de totale energie-intensiteit en het bevorderen van koolstofarme technologieën. In overeenstemming met de Overeenkomst van Parijs zijn de langetermijndoelstellingen gericht op het beperken van de wereldwijde temperatuurstijging tot ruim onder de 2 graden Celsius, waarbij wordt gestreefd naar een maximale stijging van 1,5 graad Celsius. In de leidende beginselen van het nationale klimaatbeleid van Oekraïne wordt de nadruk gelegd op de gendergelijkheid, gedifferentieerde verantwoordelijkheid en klimaatneutraliteit. Andere belangrijke beginselen zijn het prioriteren van energie-efficiëntie en het toepassen van het beginsel "de vervuiler betaalt".

De belangrijkste bestuursorganen van het nationale klimaatbeleid zijn het Oekraïense parlement, het kabinet van ministers en speciale centrale uitvoeringsorganen, zoals de raad van wetenschappers en deskundigen. Het parlement is verantwoordelijk voor het vaststellen van de basisbeginselen van het nationale klimaatbeleid en het uitoefenen van het parlementair toezicht op de uitvoering ervan. Hiertoe behoort het ontvangen van jaarlijkse voortgangsverslagen van het kabinet van ministers.

Met het beleid wordt een nationaal systeem ingesteld waarbij centrale uitvoeringsinstanties jaarlijks verslag uitbrengen aan het kabinet van ministers over de uitvoering en resultaten van maatregelen ter beperking van en aanpassing aan klimaatverandering, waarbij wordt gezorgd voor afstemming op nationale en internationale verplichtingen.

De raad van wetenschappers en deskundigen evalueert deze beleidsmaatregelen op hun effectiviteit en de naleving ervan en geeft prognoses, terwijl de uitkomsten van de monitoring worden opgenomen in regeringsverslagen en worden gebruikt om de beleidsmaatregelen waar nodig aan te passen.

Het kabinet van ministers heeft tot taak prioriteit te geven aan en zorg te dragen voor de uitvoering van het sectoroverstijgende nationale klimaatbeleid, de inspanningen van vakministeries te coördineren en rechtshandelingen vast te stellen ter ondersteuning van het beleid, zoals de bijdragen van Oekraïne aan de Overeenkomst van Parijs.

De centrale uitvoeringsorganen zijn belast met het formuleren en uitvoeren van het overheidsbeleid op specifieke gebieden die in het nationale klimaatbeleid zijn vastgesteld. Het kabinet van ministers moet de "langetermijnstrategie voor koolstofarme ontwikkeling van Oekraïne" om de vijf jaar actualiseren om een dynamische en responsieve aanpak van klimaatverandering te waarborgen.

Tot de mechanismen om de klimaatdoelstellingen te verwezenlijken behoren fiscale instrumenten die zijn gericht op het verminderen van broeikasgasemissies, zoals belastingheffing, subsidies en financiële prikkels voor de invoering van koolstofarme technologieën. Bovendien zijn er specifieke steunmechanismen ingesteld om bedrijven te helpen hun broeikasgasemissies te verminderen, waaronder financiële of technische bijstand om de overgang naar een duurzamere bedrijfsvoering te stimuleren.

De raad van wetenschappers en deskundigen beoordeelt het overheidsbeleid aan de hand van de doelstellingen en beginselen van het nationale klimaatbeleid. Hij beoordeelt ook de effectiviteit van fiscale instrumenten voor het tegengaan van klimaatverandering.

Met het nationale klimaatbeleid van Oekraïne wordt het reeds bestaande nationale systeem voor het inventariseren van broeikasgasemissies en de verwijdering ervan vanuit juridisch oogpunt verder geconsolideerd als een proces dat wordt geleid door het centrale uitvoeringsorgaan voor milieubescherming, waarmee transparantie, nauwkeurigheid en de naleving van internationale normen worden gewaarborgd.

Jaarlijks moeten nationale verslagen over emissies en verwijderingen worden opgesteld en gepubliceerd door dit orgaan of een daartoe gemachtigde instelling, met gegevens van overheidsinstanties en bedrijven.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd

Stap 15.5

Naam van de stap: Vaststelling van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten

Betrokken hervorming/investering: Hervorming 3. Marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen

Gefinancierd met: Leningen

Achtergrond

De in de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad beschreven vereiste voor stap 15.5 is:

"Aanneming van de resolutie van het kabinet van ministers van Oekraïne inzake de goedkeuring van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten. De goedkeuring van het actieplan zal zorgen voor de vaststelling van:

— *de fasen van de implementatie van het ETS;*

— *het tijdspad van de fasen;*

— *de nodige infrastructuur;*

— *organisatorische maatregelen."*

Stap 15.5 is de eerste van twee stappen van de uitvoering van hervorming 3 van hoofdstuk 15 (groene transitie en milieubescherming). Daarna komt stap 15.6 (gepland voor het tweede kwartaal van 2025) over de hervatting van het verplichte systeem voor monitoring, rapportage en verificatie.

Verstrekt bewijsmateriaal

1) een samenvattend document waarin naar behoren wordt gemotiveerd hoe op bevredigende wijze aan de stap is voldaan overeenkomstig de vereisten van de bijlage bij het uitvoeringsbesluit van de Raad;

2) een kopie van decreet nr. 146-r van het kabinet van ministers van 21 februari 2025 *"inzake de goedkeuring van het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten"*.

Analyse

De door de Oekraïense autoriteiten verstrekte motivering en materiële bewijzen hebben betrekking op alle constitutieve elementen van stap 15.5.

Het doel van hervorming 3 van hoofdstuk 15 (groene transitie en milieubescherming) is het stimuleren van de ontwikkeling van marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen. Hiertoe is het actieplan voor de "opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten" een stap in de richting van het invoeren van marktmechanismen voor het vaststellen van koolstofprijzen in Oekraïne.

In het actieplan voor de opzet van een nationaal systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten in Oekraïne worden twee belangrijke uitvoeringsfasen geschetst, elk met specifieke taken, tijdpaden, verantwoordelijkheden en voortgangsverslagen. De voorbereidende fase is gericht op overleg met belanghebbenden en het ontwikkelen en vaststellen van de nodige wetgeving, terwijl de technische infrastructuur wordt verbeterd, met name het systeem voor monitoring, rapportage en verificatie (MRV), dat een cruciale voorwaarde is voor het emissiehandelssysteem (ETS).

Tot deze fase behoren het opstellen van de eerste wetgevingsvoorstellen voor een ETS die in overeenstemming zijn met de EU-voorschriften, rekening houdend met nationale bijzonderheden, alsmede het opstellen van een verklarende woordenlijst, het aanwijzen van een instelling die verantwoordelijk wordt voor het monitoren en het aanwijzen van een uitvoeringsorgaan.

Tussen 2025 en 2028 wordt een ontwerpwet over het emissiehandelssysteem ontwikkeld, waarbij de MRV-regelgeving tussen 2025 en 2027 wordt aangepast. Tussen 2026 en 2028 worden methodologische documenten opgesteld waarin het ETS-kader wordt uiteengezet. De operationele fase omvat het volledig functioneren van het systeem, en begint ten vroegste drie jaar na de beëindiging of opheffing van de staat van beleg in Oekraïne.

In het actieplan wordt de nadruk gelegd op de ontwikkeling van essentiële infrastructuur om ervoor te zorgen dat aan de EU-voorschriften wordt voldaan. Dat betekent onder andere dat het MRV-systeem binnen twee jaar na de beëindiging of opheffing van de staat van beleg operationeel moet zijn, wat inhoudt dat van alle betrokken installaties geverifieerde gegevens over broeikasgasemissies moeten worden verkregen.

Daarnaast wordt tussen 2025 en 2026 een gemeenschappelijk register in verband met het MRV-systeem opgezet. Ter ondersteuning van deze inspanningen wordt er in 2026 begonnen met opleidingsprogramma's. Deze versterkingen van de infrastructuur zijn gericht op het vergemakkelijken van de eerste operationele fase van het ETS in Oekraïne tot 2028, in overeenstemming met bredere doelen voor systematisch en efficiënt emissiebeheer.

Het actieplan bevat verschillende organisatorische maatregelen ter ondersteuning van de uitvoering ervan. Deze maatregelen zijn gericht op het tot stand brengen van een inclusief en transparant platform voor het betrekken van belanghebbenden, zodat uiteenlopende perspectieven en deskundigheid kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van het systeem. Daarnaast wordt in het actieplan de nadruk gelegd op een voortgezette samenwerking met de EU, met name in het kader van het toetredingsproces van Oekraïne tot de EU, teneinde de inspanningen af te stemmen op de normen en praktijken van de EU.

Beoordeling door de Commissie: op bevredigende wijze uitgevoerd